

MĀRTIŅŠ RĀTNIKS

Bloody TV ir grupas *F5* izgatavots video. Sākotnējā versija vienas minūtes garumā tika izveidota *OPEN "Slaidlugu"* projekta ietvaros. Klips tika veidots speciāli, lai to rādītu televīzijā. Un tā arī notika - divas nedēļas tas vairākas reizes dienā tika demonstrēts reklāmklipu blokos.

Bloody TV ir televīzijas un TV skatītāja attiecību mijiedarbības pētījums un tās atspoguļojums.

Klipa vizuālā struktūra ir skaidra un precīzi noteikta tāpat kā tā matemātiski precīzā ritmiskā attīstība vienas minūtes laikā. Kadrā ir redzams aiz galda sēdošs cilvēks - televīzijas diktors. Attēla fons ir ekrāna standartkrāsā - zils. Labajā kadrā stūrī redzams *Bloody TV* logo, kreisajā stūrī - TV kanālu numerācija. Brižiem kadrā redzama roka ar TV distances vadības pulti vai pistoli. Skaņa samiksēta no divām daļām. Tās ir - Emila Dārziņa *Melanholiskais valsis* un sampls no kāda anonīma skaņdarba Roterdamas *hardcore techno* stilā.

Abstraktu un vispārīgu vizuālo tēlu valodas skaidrojums lielā mērā ir atkarīgs no dažādu vizuālo kodu pārzināšanas un konteksta izpratnes. Tā kā, šo darbu veidojot, bija pilnīgi skaidrs tā medijs (TV) un mērķauditorija (jebkurš televīzijas skatītājs), tad

ari vizuālie tēli tika izvēlēti, manuprāt, ļoti skaidri un tieši uztverami. *Bloody TV* vizuālie tēli un simboli ir ļoti konkrēti un nepārprotami, vizuālais kods - viegli nolasāms. Tādēļ varētu paredzēt, ka nebūs pārāk daudz iespēju klipa ideju neuztvert vai saprast citādi, atšķirīgi no tās, kāda tā bija iedomāta. Tomēr tā nenotika.

Vairumu dzirdēto atsauksmju varētu reducēt - "tā ir vardarbības propaganda" (kuru nebūtu pieļaujams demonstrēt televīzijā), lai gan klipa pamatideja bija tieši pašas televīzijas attēlojums, refleksija par to. Automātiski tiek aizmirsts, ka starp skatītāju un televīzijas diktoru ir ekrāns un reāli šāda situācija ir neiespējama un absurda. Šāda uztveres reakcija ir saistīta ar kādu TV radīta iespaida fenomenu - klātesamības efektu. Televīzija totāli piesaista skatītāju TV ekrānam, liekot fokusēt uzmanību uz tajā notiekošo. To var nosaukt par tiešās klātbūtnes efektu, ko propagandē televīzija. TV jums piedāvā iespēju noskatīties jaunākās ziņas tiešraidē no visattālākajiem pasaules nostūriem, no vietām, kur notiek karadarbība, ekoloģiskas katastrofas un terora akcijas. It kā visi šie notikumi tiek pietuvināti skatītājam. Tomēr notiek savdabīgs uztveres kūlenis - šī pietuvināšana padara notikumus neistus, tā patiesībā attālina tos no mums. TV ekrānos redzamās asinis ir aukstas un neistas. Televīzija atsvešina no reālā notikuma. Ekrāns ir auksts un bezkaislīgs. Nāve tajā nav ista, tā ir cita, tā mūs neskar.

Bloody TV skatītāja rokās TV pulti secīgi nomaina pistole arvien pieaugošā tempā. Pārslēgtajā kanālā tas ierauga citu diktoru, tomēr jau tik pazīstamu un līdzīgu iepriekšējam.

Televīzijas diktoru fotomodeļi bijām mēs paši - *F5* biedri. Visu diktoru seju attēli tika iegūti, savstarpēji dažādi kombinējot mūsu fotogrāfijas (izmantojot *Morph* datorprogrammas). Rezultāts ir daudzveidīgs, mazliet monstrozo un biedējošo, tomēr savstarpēji līdzīgu tēlu galerija. Visi vienādos uzvalkos un ar vienu kaklasaiti. Diktora tēlā ir arī zināma daļa no svešo (*alien*) estētikas. Šie svešie ir veiksmīgi integrējušies cilvēku sabiedrībā, tomēr pilnīgi nomaskēties tiem nav izdevies. Nošaujot vienu diktora tēlu, *Bloody TV* skatītājs ierauga citu - tikpat monstrozu un līdzīgu iepriekšējam. Mainās tikai TV kanāla kārtas numurs.

Neraugoties uz atšķirīgo dizaina iepakojumu un tematikas specializāciju, televīzijas kanāli ir visai līdzīgi. Tie darbojas noteiktā un strikti ierobežotā medija sistēmā, kas padara to iedarbību absolūti vienvēidīgu. Var teikt - pats televīzijas medijs ir spēcīgāks par saturu. Šajā ziņā nav iespējama kaut kāda kvalitatīva pārmaiņa un attīstība, jo TV medijs ir neatkarīgs no satura un patērētāja. Ikviens šāda rakstura vienvirziena medijs ir sastindzis savā attīstībā.

Bloody TV diktori reprezentē savu televīzijas kanālu. Neatkarīgi no tā, ka skatītājs viņus "novāc", tie arvien no jauna atgriežas. Diktori ir kā nemirstīgie. Nomainot vienu kanālu, jūs esat spiests ieraudzīt citu diktoru, un, kaut arī tas ir vizuāli nedaudz citādāks, konstatējat, ka tomēr viss pārējais ir tieši tas pats. Katram ir tik ļoti atpazīstama situācija - tiek vienkārši, bezmērķīgi spaidīti TV pults kanālu pārslēgšanas taustiņi, lai sērfotu televīzijas visu ietverošajā ēterā. Ik reizi, ieslēdzot TV aparātu, jūs iekļūstat šajā bezgalīgajā cilpā. *Bloody TV* skatītājs nošauj diktoru cerībā nākamajā kanālā ieraudzīt kaut ko saistošāku. Bet, ja dažreiz arī nākamais kanāls šķiet esam interesantāks, tad tas ir tikai uz brīdi. Mainās varoņi un tēli, bet televīzija paliek vienmēr viena un tā pati.

Bloody TV skatītājs pārslēdz kanālus arvien progresējošā ritmā. Klipa sākumā skaidri dzirdama *Melanholiskā valša* nesteidzīgā melodija, kuru vienas minūtes laikā nomaina ātrs *hardcore techno* ritms (160 bpm). Beigās, TV kanālu pārslēgšanas ātrumam arvien pieaugot, zūd iespējas saskatīt diktoru atšķirības, TV kanālu numerācija mainās stroboskopiskā ātrumā, līdz uz īsu sekundes daļu iestājas "baltais troksnis".

Televīzijā pārraidītās informācijas daudzums nemitīgi pieaug, bet tās raksturs ir

vieneidīgs. Ziņas tik ātri nomaina cita citu, ka vairs nav iespējams tās izprast un tajās iedziļināties. Cilvēka apziņa ir pārlādēta ar nebūtisku informāciju. Tā aizņem nozīmīgu apziņas daļu, no kuras to izspiež tikai vēl uzbāzīgāks informācijas "troksnis". TV veicina aizmirstības procesu. Notiekošais zaudē vēstures dimensiju. Ir tikai tas, kas tagad notiek, tas, ko tieši tagad pārraida televīzija. Līdzko televizors ir izslēgts, tiek aizmirsts tas, ko tur pirms mirkļa rādīja. Notikumi tik ātri mainās, ka tie vairs neatstāj nekādas pēdas cilvēka apziņā. Jo vairāk televīzija informē skatītāju, jo ātrāk tas visu aizmirst.

Projekts *Bloody TV* tika attīstīts un realizēts arī kā interaktīva instalācija izstādē *Cilpa*. Tajā televīzijas attēlojums tika simulēts vēl uzskatāmākā un tiešākā veidā. Ikvienam izstādes apmeklētājam bija fiziska iespēja ņemt rokās istu TV pulti un izraisīt kanālu pārslēdzošas darbības simulāciju. Nospiežot kādu pults taustiņu, uz videoprojekcijas parādījās virtuāla skatītāja roka ar pistoli. Diktors tika nogalināts ar šāvienu pierē. Galva tiek uzskatīta par domāšanas un cilvēka intelekta centru. Šādā izpratnē šo neisto nogalināšanu var uztvert tieši kā domāšanas iznīcināšanu. Televīzijas skatīšanās laikā patiešām nav iespējams domāšanas process, jo TV ekrānam piemīt narkotiska spēja paralizēt, pakļaut cilvēka apziņu skatīšanās brīdī. *Bloody TV* diktori esam mēs paši - skatītāji. Ekrānā mēs redzam sevi. Varētu domāt,

ka mēs kontrolējam TV, tomēr reālā situācija vairāk liecina par pretējo. Mēs esam tie, kam televīzija liek spaidīt pults taustiņus. Mēs esam tie, kurus kontrolē un vēro. Un, iespējams, *Bloody TV* klips parāda vairāk šo vardarbību, nevis vēršas pret vardarbības propagandu TV ekrānos.